

„Soča“ izhaja vsak petek s in velja s pošto prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto . . . . . f. 4.50
Pol leta . . . . . „ 2.30
Četrt leta . . . . . „ 1.20

Pri oznanilih in prav tako pri „poslanicah“ se plačuje za navadno trisporno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru.

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 10 soldov v Gorici v tobakarnici v gosposki ulici blizu „treh kron“ in na starem trgu. — V Trstu v tobakarnici „Via della caserma 3“.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici v Hilarijanski tiskarni, naročnina pa opravištvu „Soče“ na Koreniji v Stični - vi hiši št. 253 II. nadstr.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepromožnim se naročnina zniža, ako se oglase pri uredništvu.

Prebivalci poknežene grofije goriško - gradiške!

Raznim nezgodam, katere uže več let neprenohoma preganjajo naše prebivalstvo na kmetih, pridružilo se je lansko leto silno deževje in za njim vse pokončevalna suša in zadržila sta zemlji rodilno moč, poljedelcem pa zaprla življenja vire.

Ob spodnji Soči, na Krasu, v Brdih in na nekaterih straneh tržiške rovani in goriške okolice je prebivalstvo najhujše zadeto in hira zdaj v največji revščini. Najpotrebniši mejsiromaki so pač kmalo porabili revne ostanke, katere je bilo še moč odtrgati razljutenim elementom. Usmiljenje sosedov jim je brzo prihitelo na pomoč in visokodušne rodbine, občinski zastopi, milosrčni duhovniki so si prizadevali in si še prizadevajo, oživljati in vrejati vzajemno dobrodelnost. Toda, kakor se krčijo od dne do dne pripomočki malega števila premožnih, tako rase na drugi strani beda in lakota in njima se neusmiljeno pridružuje najostrejša zima ter polni mero nesreče.

Človek bi se razjokal, ko si živo predoči silne stiske mnogih družin in groza ga mora pretresti zrečega v žalostne prizore obupa.

Kdor ponudi dobrodelno roko onim nesrečnim, katerim je vse pošlo, česar treba za življenje, odlični se v službi človečanstva. Rešiti nesrečne brate bolezn, obupa, smrti, ni samo sladko delo, ampak je tudi sveta dolžnost vsakemu, kdor more.

In ta plemeniti čut je združil znamenito število človekoljubov v zbor, pri katerem so se po resnem posvetovanji dogovorili, kako naglo in izdatno pomagati revežem, kajti tudi državna pomoč nikakor ne zadostuje pravi potrebi.

Ker nam je zbor dal častno nalogo, da pod protektoratom Nj. E. gospoda grofa Iv. K. Coroninija storimo vse, kar je v ta namen potrebno, ustanovili smo se v podporni odbor za nabiranje in delitev milodarov.

Zedinjeni pod zastavo dobrodelnosti, onega čuta, kateri zastavlja vso zaslugo v to, da more pomagati ubogim brez razločka stanu, verospoznanja ali narodnosti — saj je revščina vsem vkupna — obračamo se podpisani z vso iskrenostjo do javne milodarnosti.

Denar, žito, blago za obleko, sploh vse, s čemur se more v potrebi pomagati, bode se zadovoljno sprejemalo in z najtoplejšo hvaležnostjo nabiralo pri „Andreju vitezu Pauletig-u v Gorici v gosposki ulici št. 268“ in naglo, pa po najboljšem spoznanji obračalo v odločen namen.

V Gorici 27. januarija 1880

Podporni Odbor: Alojzij Pajer vitez Monriva, predsednik, Andrej Pauletig vitez Vialpino, predsednikov namestnik, Bianchi baron Leonard duca di Casalanza, Catinelli vitez Karol, Chlumetzky Iv. Kr. vitez, tajni svet. Nj. V., Czörnig baron Karol, tajni svet. Nj. V., Deperis D.r Josip, Gasser Ivan, Hentschel vitez Mihael, Hohenlohe princ Egon, Perozzi France, Peteani baron Ferdinand, Ritter pl. Záhony baron Evgen Ritter pl. Záhony vitez Viljem, Tonkli D.r Josip.

Dopisi.

V Gorici, 13. februarija. Podporni odbor kliče, vzbujaje plemenite čute dobrodelnosti v vseh onih so-deželanih, katerim je sredi letošnje občne bede osoda še tako mila, da lahko pomagajo nesrečnim rojakom. Posrednje se sicer vsi deležimo nevšečnih nasledkov slabe letine, vsi občutimo draginjo in si moramo dosledno omejiti vsak svoj hišni budget. Posebno pestnikom — tudi večjim — se trda godi, — ker niso skoro nič pridelali, pa morajo pri vsem tem ogromne davke plačati, in skrbeti, da obdelajo svoja zemljišča. A zares nesrečen, ponižovanjan vreden in nagle pomoči potreben je vendar le oni, kojega je slaba letina tako na steno pritisnila, da je ostal sredi trde zime čisto na suhem brez živeča in vsega družega, česar je za življenje potreba. In taci je letos žalibog mnogo v deželi, zlasti med koloni, revnejšimi kmeti in delavci v Furlaniji, na Krasu, v Brdih, na Kanalskem. Tem, koji hirajo v revščini, bolehaljo, in ne morejo nikakor pomagati ni sebi, ni glada in mraza tresočim se nedolžnim otrocičem — odmenil je podporni odbor svojo posebno skrb in je sam s prelepim izgledom požrtvovalne visokodušnosti — nabravši mej svojimi udi nad 3000 gld. — položil temelj preblagemu započetju. Ob enem je povabil vse polit. gosposke, čast. duhovščino in župane po deželi, naj nabirajo milodare in sploh po svojej najboljši moči pospešujejo njegove namene. Zima še ni nehala in pomlad ne prinese ničesar v svojem cvetnem krilu; — ona zahteva mariveč le delo in trud in žrtve in gorje nesrečnemu kmetu, kojega najde onemoglega in brez pomoči — njeni solnčni smehljaji mu ne bodo v tolažbo, nego v pogubo. Zato priporočamo tudi mi iz dua srca vsem človekoljubom in posebno vsem onim, do katerih se je obrnil podporni odbor, naj si smatrajo v svojo najsvetejšo dolžnost, vse storiti, kar je mogoče v njihovem delokrogu, da bode združena pomoč iz datno tolažilo našim nesrečnim rojakom, celej deželi pa sijajno pričevalo, da v splošnej nesreči ne zgublja poguma, ampak najde še tolažbo in pomoč vsem onim posameznim, kateri je najnujnejše potrebujejo.

Na Dunaji se čedalje huje zapleta štrana notranje politike in bati se je zelo, da ne nastane v kratkem huda kriza, o katerej ne more še nihče soditi, ali konča se zmago avtonomistične večine ali v radost ustavoverni manjšini, katera napenja zdaj vse žile zoper to, da se ministerstvo ne dopolni iz zbornične desnice. V preteklem tednu so poročale — sicer dobro poudčene novine — uže prav zanesljivo, da je baron Kriegsau odločen za naučnega ministra, in nekatere so mu tudi nadrobno preiskavale drob in obisti, — danes piha uže drugi veter z Dunaja: Imenovanje naučnega ministra je odloženo in z njim je odložena dopolnitev ministerstva sploh — kakor se sliši — do pred praznikov, ko se po odobrenem budgetu razide državni zbor. Vsem narodom pravičnega ministra za uk, kateri bi bil za narodne reforme in za to, da bi slonela šola na krščanskej podlagi, boj se ustavoverci huje, kakr h.... križa. In to je lahko razumljivo, saj so dobre narodne šole glavni in skoro da edini pogoj kulturnega razvoja vsacemu narodu; tega pa nikakor ne mara ustavoverna pravičnost(?), da dosepejo avstrijski Slovani do take kulturne stopinje, da postanejo v tem oziru neodvisni od nemštva; kajti ravno naša dosedanja odvisnost od nemške kulture v šoli, uradu in sploh v javnem življenji je branila in utrjevala nadvlado nemškemu elementu v Avstriji nad znamenito večino Slovanov.

Toda naj konča notranja kriza tako ali tako, naj zmagajo levičarji ali desničarji, centralisti ali federalisti, — nobena zmaga ne more imeti v sedanjem položaji dolgotrajnega uspeha. Od sedanjega državnega zbora, dasi je Slovanom in po našim mnenji tudi vsem pravim avstrijskim patrijotom ugodnejše zložen od poprejšnjega, ne moremo pričakovati dovršene notranje uravnave in tudi koalicijsko ministerstvo, naj ima sicer prof Taaffe še tako blage namene,

nam je ne more izvesti; kajti državni zbor, v kojega gosposki zbornici prevagujejo centralistične, a v poslanski zbornici avtonomistične, tedaj strogo nasprotujoče si težuje, ne more nigdar tako složno, edinstveno, uspešno delovati, da postavi trden temelj stalni spravi avstrijskih narodov; ministerstvo pa, v katerem vodi pravosodje in uk tako odločen nasprotnik slovanskih teženj po enakopravnosti, kakoršen je Stremayr, nam tudi ne daja za to zanesljivega poročstva. Slednjič pač ne ostane družega, nego da kro-n-a z mogočnim mečem pravice razseče gordiški vozal.

Iz Gorice, 12. febr. (Izv. dop.) Naša čitalnica je naročena na 30—40 časnikov, večinoma političnih, razne barve in raznih jezikov. Nobeno drugo društvo v Gorici, pa tudi nobena kavarna se ne more ponušati z enako bogato zbirko časopisov. Pri naročevanju se ravna odbor po pravilu, katero je zadobilo po dolgoletni nesposobljani navali tako rekoč uže pravno veljavo v društvu, da dobivamo namreč vse slovenske in vse lokalne liste, zraven teh pa še nekoliko tržaških listov, kateri se pogostoma bavijo z našimi domačimi zadevami, kak hrvaški list in glavne dunajske in druge nemške novine, zagovornice različnih političnih teženj. Mej temi listi lokalnimi, tržaškimi, dunajskimi in drugimi je več takih, katere „vse v oči bode, kar je slovensko“ in sploh slovansko, so celó taki, ki Slovane pri vsaki mogoči priliki zbadajo, obrekujejo, psujejo ter se z vso strastjo zaganjajo zoper nje, kedarkoli slutijo nevarnost, da si v tegejeji Slovani priboriti izvršitev kake do zdaj le na papirju priznane, pa nigdar izvedene narodne pravice. O času orientalne vojske smo imeli na čitalnični mizi humoristične liste, v katerih so bili n. pr. junaški Crnogorci, hrabri Srbi in drugi za svobodo boreči se slovanski bratje naslikani v obliki prešičev. Pa tudi zoper veljavne osebe, dolgoletne člane naše čitalnice, in zoper posamezne slavne naše rojake so se večkrat zaganjali nekateri teh listov. Kaj za to? Čitalnica je vendar ostala naročena na nje in ostané tudi zanaprej, dasi je očividno, da „se črteži teh listov nikakor ne vjemajo s čitalničnimi nameni“. Tudi ljubljanska, tržaška, mariborska in druge mestne čitalnice so naročene na take liste, pa do zdaj se menda še ni zgodilo, da bi bil n. pr. oče Bleiweis, dr. Vošnjak ali kateri drugi narodni veljak kot predsednik ali ud katere čitalnice zahteval, naj se izbaceta ali oni list, ki se mu je zameril vsled neopravičnih in pogostoma surovih napadov na njegovo osebo. — Slovani v Avstriji živimo v borbi za svoje narodne pravice z mnogimi nasprotniki, katere moramo poznati, če se hočemo z uspehom bojevati; Slovenci na Primorskem in zlasti mi v Gorici imamo še svoje posebne domače nasprotnike, katere nam je tudi dobro poznati; spoznamo jih pa najlaže po njihovem orožji, po njihovih organih in ravno zato je naročena naša čitalnica, kakor je menda naročena tudi ljubljanska, na vse lokalne liste. Gotovo je tudi v drugem oziru bolje, da lahko bere sto in več nas take liste v čitalnici, nego bi si jih naročali posamezni udje, kateri se bavijo s politiko ter slišijo radi zvonove od raznih strani. Toliko za danes v odgovor gospodu dopisniku iz Gorice v letošnji 32. št. „Slov. Naroda“ z opazko, da je „Diavolo zoppo“ tako revna, bolj smešna nego šaljiva žurnalistična pokveka, da se je zares čuditi, kako so mogle njegove neslanosti vzbuditi in razdražiti osebno občutljivost zrelega, omikanega moža tako, da je slednjič ta osebna občutljivost zmagala nad rodoljubnostjo. fff.

Iz Šempetra 11. febr. (Dalje glej „Soča“ št. 4.) Zvedel sem tako od strani, da so dopisi iz Bovca v prvih dveh številkah letošnje „Soče“ nekoje visoke glave v Bovcu en malce razbelili, posebno onih mož, ki morda še vedno žalujejo, da je Plezna padla, mesto severnega strica, kar so želeli in da smejo Slovani tudi v Avstriji nekoliko svobodneje dihati, in celo v Bovcu—horribile dictu—čitalnico osnovati. To je

znamenje, da so dopisi na pravo struno udarili; pes navadno zacvili, kadar mu stopim na rep. *)

Pa bovški narodnjaci se ne strasijo srditih pogledov tacih nemškutarjev, koje najhujje mrzi slovenski materni jezik, ki se po njihovih vzvišenih pojmi podaja le v bogemu kmetiču, kateri družega jezika ne ume, nikakor pa omikanemu človeku.—Quod ignorant, blasphemant; ker svojega maternega jezika ne znajo in znati nečejo, ga zlobno zaničujejo—to je smetana olike. **)

Zdaj pa k stvari.

Kar mi je seosebno dopadlo v dopisu iz Bovca v I. št. „Soča“, je to, da je čitalnični odbor predlog sprejel, da se bode prihodnje skrbelo za pomnoženje čitalnične knjižnice.

Če bode odbor res za to skrbel, bode ljudstvu lahko mnogo koristil, odpiral mu zaklad dušne hrane, če bode tudi drugim neudom knjige isposojeval.

Žalibog! tukaj pri nas na Goriškem dobiva pristoje ljudstvo v tem oziru premalo podpore, premalo dušne hrane, koristnega berila; zato je pa tudi mnogo nevednosti in iz te izviračo surovosti tu in tam seosebno med mladino. Ob nedeljah in praznikih išče mladina malovrednega, večkrat nemoralnega ali vsaj npravnosti nevarnega razveseljevanja i. razvedrila, zato ker boljega telo in dušo blažilnega ne pozna in nema. Meni ni znano, ktere in koliko župnij ali drugih duhovnj bi imele ljudske knjižnice, ki bi ljudstvu priskrbovale dobre dušne hrane s knjigami pospešujočimi dušni in telesni blagor priprostega ljudstva. Koliko bolje v tej zadevi je po drugih slov. pokrajinah, kjer ima skoro vsaka fara in še druge duhovnije ljudsko bukvarnico, iz ktere ljudstvo dobiva razne knjige za poduk in kratek čas.

Poglejmo narod česki! Kako visoko je uže dospel v omiki, napredku in blagostanji! A česki narodnjaci imajo narod pred očmi, spisujejo narodu v vsaki vednostni stroki potrebne knjige, širijo med narodom bralna društva, ustanavljajo ljudske bukvarnice. Česki narod dobiva dovolj pripomočkov za omiko in napredek in je tako postal izgled v napredovanji drugim Slovanom, kar tudi nasprotniki čutijo in pripoznavajo.

Čitalnice se rade nazivljajo tudi narodna oglišča. Da ta lepi naslov ne bode prazen, morajo čitalnice skrbeti zato, da se bode res narod na teh ogliščih ogreval, a ne samo posamezni čitalnični udje, sicer bode ta lepi naslov premalo opravičen.

Mnogo jih trdi, da čitalnice nemale blagodejnega upliva na narod, da so postale večinoma le plesalne in igralnice in da vtegujejo celo npravnosti nevarne biti, zato se nekteri pred besedo „čitalnica“ prekrizujejo. Res ni pod solncem nič popolnega, tudi najboljša stvar se da zlorabiti. Zato ni navédena trditev po vsem prazna. Koliko večje čislanje bi zadobile čitalnice tudi pri nasprotnikih, ko bi začele vsaka po svoji moči in okoljšinah ustanavljati male ali večje ljudske bukvarnice seosebno na deželi, kjer branjaželjno ljudstvo skoraj nikjer ne dobiva raznim potrebam primerjenega berila, samo si pa knjig ne more v izobilji omišljevati. V združenji je moč. Čitalnice združujejo posamezne za narod in narodni napredek vnete domoljube, koje vedno tesneje združuje ljubezen do naroda; ta ljubezen jih veže med seboj kakor ene in iste ude sodruge; neka posebna pristrčnost jih objema in jedini. To ljubezen do slovenske svoje domovine želijo in morajo v nemati tudi med drugimi rojaki. V ta namen napravljajo besede in veselice. A te same ne zadostujejo ker v nemajo in navdušujejo narod le za trenutek. Da pri veselicah in besedah zbrujena navdušenost in ljubezen do matere Slovenije spet ne ugasne, treba je vedno ogenj podtikati. Ljudstvu se morajo podajati koristne knjige, dobra, tečna dušna hrana. To nalogo bi imele po mojih mislih vsaj deloma prevzeti narodne čitalnice, ter vsako leto omisliti si nekoliko koristnih knjig za ljudsko bukvarnico. (Konec prih.)

Iz Kanala 10. febr. (Letošnji predpust — zima — občini v pretres — požar — nova cesta — mrtva najdena — prepozno spredel.) Kaj ne? draga mi „Soča“ da si uže precej dolgo pogrešala sporočila iz naše prijazne dolinice? Gotovo si mislila, da je tudi tvojim kanalskem prijateljem, kakor je dejal bovški dopisnik, črnilo v lončiču — zmrznilo. A to ni tako; le novic je presneto malo, malo, ker je vse nekam žaltavo, mrtvo, in suhoparno. Predpust — vsemu svetu norčavi čas — nam je nekam zginil, skoro da nismo vedeli zanj; čitalnica ni napravila nobenega plesa, nobene besede, nobene zabave, nič prav nič. Menda so imeli oni, kateri bi morali za to skrbeti, da bi se kaka veselica priredila, kurja očesa, ali so jih čevlji tiščali ali kaj tacega. Istina je da se ni godila kanalskemu

*) Glej dopis iz Bovca v št. 40 „Presse“! Prihodnjic hočemo posvetiti gosp. dopisniku, kakor zasluži.

(Op. ured.)

**) (N. pr.: Die Rückstände müssen eingebracht werden — restance (rezance?) se morajo noter prnesti — tako je nek c. k. uradnik v občinskem zboru nemščine nezmožnim govornikom nemščino prevajal v slovenščino.

(Op. pis.)

plesateljnemu ženstvu še nikdar — kar Kanal stoji — tolika krivica, kakor letos. Morda je bil tudi prehud mrz ali ka-li? Čitalnica je odložila veselice za po velikinoči; da le ne bodo o svetem nikoli!

Mraz pa je bil v resnici letos tak, da še stari ljudje ne pantijo enacega. Nekaj dni v drugi polovici januarja bilo je zelo mrzlih, imeli smo 8, 9, 10, celo 120 R. Soča je bila na raznih krajih čez in čez primrznila, vsled česar so tudi Matiju (Neptunu) na vodnjaku cevi zmrzali, in letala so fletna kanalska dekleta čez most na desni breg po bistro studenčnico, da je bilo veselje. A zdaj imamo zopet tople dneve, sneg in led se povsod tajata, a cevi na vodnjaku so še vedno zmrzljene. Morda se slednjic vendar oči odpró našim občinskim očetom, da kaj priskrbe v tej zadevi. Vsaj ne bodo čakali, da bodo občinarji kot nekaj Dunajčanje kričali: dajte nam vode!

Dne 28. p. m. ob 6. uri zvečer nastal je v opekarnici Matije Konkina v Avči ogenj, zgorele so razun hiše vse stavbe okoli, škoda je cenjena na više 3000 gl. Pogorelec je bil zavarovan. Sreča, da so poslopja g. Konkina od avške vasi nekoliko oddaljena, sicer bi bila lahko cela vas, kakor pred štirimi leti pogorela. Kanalski gasilci so prihiteli na pomoč, a le malo jim je bilo mogoče rešiti, ker so prepozno zvedeli. Dne 4. t. m. zvečer je zopet naj brže zlobna roka na nekih senozetih blizo Kanala ogenj zanetila, da so morali žandarji ljudi h gašenju preganjati.

Še ta mesec se prične delati cesta pri Kanalu, klanec med pokopališčem in Kanalom se zravni in lepa, ravna z drevoredom nasajena cesta bo lepo šetalistiše in krasen kinč prijaznemu Kanalu, ob enem tudi zdaten pripomoček siromašnim domačinom, kterim bo mogoče za časa dela kak krajcar prislužiti in lačne želodce potolažiti.

Dne 29. t. m. našli so neko do zdaj še nepoznano, okoli 40 let staro beračico mrtvo v hlevu M. Markiča; ranjko je lomila božjast; šla je v hlev, da bi prenočila, v njem jo je mraz pretresel, in najbrže tudi božjast prijela, kar svdoči po zdravniškem menenji očrneli v steljo zariti obraz in v pest trdo stisnjene roke. Naša občina jo je dala dostojno pokopat.

Še nekaj; ne daleč od Kauala v nekej vasi se je o sv. Martinu oženil fant, ki je hodil poprej le zvečer v vas in ni zapazil, da stesi nevesta in njena sestra precej podobni, in da je prva nekoliko viša od druge. Še le zdaj, ko je mesec dni z njo zaročen, so se mu odprle oči, in ko je te dni obiskal stariše svoje žene, spredel je, da ni s pravo zaročen, ter grozil se uad hišnimi zaradi storjene mu krivice, trdivši, da se je za mlajšo pogodil, ter da mu je una prevelika, preokorna, da mu preveč porabi, in da je cerkovnik pri sv. Pavlu, kjer sta bila poročena, le iz potoka vodo zajel, da ni z blagoslovljeno vodo zaročen, in da ta zveza nič ne velja, itd. Ko pride domov, ukaže ženi, naj vse svoje blago pospravi, in romati je morala, mlada, prevarjena, še komaj mesec z onim oslom zaročena žena na „Brdo“ k svojim starišem domu. Ali mu jo bodo stariši z mlajšo zamenjali, na to bode „opcharjeni“ ženin lahko dolgo čakal. — V vasi, kjer se je to godilo, so baje vaški fantje pravega pusta z njim uganjali.—Za danes srečno!

Iz Bovca 11. feb. (Izv. dop.) Akoravno je bil pust letos pri nas jako miroljuben, smo vendar zadovoljni, da je pri kraji, vsaj nam ne nagaja več oni mik, koji nas je včasih zbadal, ko smo čitali o veselicah, ki so jih napravljala drugod razna društva. — Zdaj je nastopil čas miru, v katerem treba porabiti vse svoje moči za vzvišenejše naloge.

Pri nas začnemo dobro z resnim delom. Snuje se namreč v Bovcu jako potrebna požarna straža. Res je sicer, da gre stvar iz početka precej težko; pa z božjo pomočjo in resno voljo jo vendar izvedemo.

Veseli nas posebno in daja nam ob enem pogum to, da se je tudi gosp. župan poprijel dotičnega delovanja. Ker mu je osoda jako mila in ker poznamo njegovo možato postopanje v drugih občino zadevajočih stvareh, zanašamo se trdno, da bode tudi v tej važni zadevi vstrajen, dokler se srečno ne izvrši v čast naše občini.

Vsi drugi pa ga hočemo složno podpirati, svesti si, da je v edinosti moč in da združene moči premagajo vsako težavo.

Bovec je uže mnogo pretrpel zaradi požarov, zato je skrajni čas preskrbeti, da se enakim nesrečam, kolikor je v človeški moči, v okom pride. Zato pa ostanejo imena vseh onih, kateri se zaslužene storé za osnovo požarne straže, sé zlatimi črkami zablježena v zgodovini naše občine. — Človekoljub.

Spod Črne prsti. (Izv. dop.) Že odkar je ranjka „Domovina“ nehala buditi goriške Slovence, mislim, da ni bilo slišati več v goriških listih iz naših oskih, postrganih dolin nobenega glasu. Pa v tem desetletju se je, kakor povsod, tudi pri nas mnogo spremenilo na boljše in slabše. Med dobrote štejejo nekteri v prvi vrsti cesto, ki se je naredila v tem času vsaj deloma iz Tolmina do Podbrda. Drugi pa

ne gledé na veliko korist lepih, voznih poti, štejejo ravno zidanje te ceste za največje zlo, ki jih je zadevalo v teh letih; kajti kljub velikim cestnim davkom in kljub velikemu delu moramo še vedno po vrveh hoditi ali pa po produ se voziti. Ljudem se hudo zdi, da so njihovi težko odrajtani denarji po Bači splavali zaradi nedopovdljivosti ali nevednosti nekega merodajnega mojstra. Pa vendar, kakor se vidi, nam hoče naš sl. cestni odbor še to pomlad to krivico poravnati in nas po nepretrgani cesti tesneje zvezati s Tolminom.

Kdor pa pozna naše razmere, ter ima pred očmi korist cele dežele, mora odobriti tudi naše hrepenenje, naj bi se zdelala cesta do bližnje kranjske meje na Petrovembrdu; od tod do Zalega loga bi jo pa Kranjci po zložni dolini lahko izdelali. Iz Loke na Tolminsko bi po tem bila ta naj bližja in naj položnejša cesta, ker čez Planino nad Cerknem je gotovo veči klanec, kakor bi bil čez Petrovbrdo. Upajmo, da bodo kdaj tudi čez Petrovbrdo drdrale gosposke kočije.

Kar bi se ne bilo našim starim še sanjalo, to se dandanes pri nas godi. Čujtel Lepodišiči in bodeči češmin je začel veliko vlogo dandanes na svetu igrati. Poiščejo ga pridne roke po vseh mogočih krajih, njegove mastne korenine se posebno čislajo, lup se olup, posuši in drago v daljne kraje prodaja. Tedaj se je nov mali vir zaslužka odperl, pa tudi občinam se čistijo brez robot zarasli pašniki.

Od beneške meje, 9. febr. (Izv. dop.) Zmagali smo tudi pri volitvi I. in II. skupščine dolinjskega občinskega zastopa dne 4. t. m. — Popisati ne morem veselja slovenskega prebivalstva naše županije, katero se uže toliko let za to poganja, da bi se pri nas razmere pravičnejše uravnale. Slednjic se nam je spolnila želja. Akoravno so imeli naši volivci mnogo nasprotnikov, prilizovalcev in zapeljivcev, se vendar niso dali zlorabiti in tudi nemarne in lene se niso skazali, kakor pri poprejšnjih volitvah; saj so se hoteli po vsakem načinu otresti nadležnega in sramotnega jarma. Borba je bila huda, ker je italijanska stranka strastno napenjala vse svoje moči, da bi spreobrnila volivce na svojo stran in si zavarovala nadvlado v slovenski županiji še za prihodnja tri leta. Nekoliko budalastih tičev je tudi zares ujela na svoje limanice; za kak kozarec vina so prodali svoj glas in izdali svojo stranko. Toda priprostemu kmetu ni toliko zameriti, če se da zapeljati; pač pa nas je stransko osupnilo, ko smo slišali edinega slovenskega učitelja v naših krajih, g. L. Z. v Merniku, glasovati v I. skupščini za italijanske kandidate. Slovenec z dušo in telesom, kakoršnega se je vedno naznanjal slovenskemu občinstvu, postal je, ko je prvokrat izvrševal svojo državljansko pravico kot volivec v slovenski županiji na meji italijanskega kraljestva — izdajca naroda! Če zabrede tako daleč omikan ljudski učitelj, kateremu je izročena slovenska deca v odgojo, kaj hočete pričakovati in zahtevati od priprostega kmeta, kateri je v svoji revščini odvisen od tisočerih ozirov??

Toda tudi izdajstvo nekaterih volivcev ni nič hasnilo našim nasprotnikom; zmaga je vendar naša, kajti izvoljenih je 14 slovenskih mož, pa samo 4 Italijani. — Odklenkalo je večnemu tajniku, kateri je telko let ponosno glavo nosil v občini, dokler smo se vsi do sitega naveličali njegovega gospodarstva. — Po končani volitvi zapeli so zbrani rodoljubi z velikim veseljem: Ne udajmo sel a potem so se še radovali do pozne noči napivaje in prepevaje, da je bilo kaj!

Politični pregled.

Z DUNAJA. V ministerstvu še ni nobene spremembe; ustavoverna stranka je napela vse sile, da ni bil imenovan baron Kriegsau za naučnega ministra; dunajski židovski listi so grozili celo z revolucijo, ako bi se kaj tacega zgodilo. Tudi se za gotovo pripoveduje, da so hoteli ministri Stremayr, Horst, Korb in celo Chertek podati ostavko, ko se je potrjevala vest o Kriegsau-ovem imenovanji. Stremayr se pač boji, da pride na njegovo mesto pravičen mož, kateri bi poderl njegovo umetno stavljeno šolstveno poslopje — ter dal narodom take šole, kakoršne jim gredo po §. 19. drž. osn. postav.

Poslanska zbornica obravnava zdaj novo postavo o zemljiškem davku. V terek je sprejela Schappov predlog, naj se sestavljajo reklamacijske komisije obstoječe iz 8 do 20 udov, in sicer naj jih volijo polovico deželni zastopi, drugo polovico pa po svojej volji finančni minister. Nadalje je sprejet tudi člen 3. popravljen tako, da se mora zemljiški davek uravnati

po dovršenih reklamacijah najdalje do konec junija 1883 in da se bode začel zvečkani zemljišni davek pobirati s tretjim četrtletjem 1883. Debate o tej postavi se je deležil tudi kranjski poslanec dr. Poklukar s prav obširnimi govori, v katerem je poudarjal važnost izvršitve in škodo nagloma odpravljenih dobrih referentov.

V budgetnem odseku je pri debati o srednjih šolah predlagal česki poslanec Jireček resolucijo, da bi se državne srednje šole na Českem in Moravskem tako pomnožile, da bi zadovoljilo se terjatvam českega naroda. Stremayr je dejal, da principijalno ni zoper to resolucijo, vendar da bi vlada še v tej sesiji predložila dopolnilno terjatev v to svrhu, o tem ni govora. Ako bi država na svoje troške prevzela vse srednje šole česke, bi to zahtevale tudi druge dežele. Vlada bode posamne slučaje preiskavala in ravnala potem, kakor terja državna razmera, dejal je Stremayr. Odsek o tej resoluciji ni glasoval.

V seji 5. t. m. je podal poslanec knez Lichtenstein predlog zastran spremembe državne šolske postave na verski in narodni podlagi; potem pa predlog, da se dolžnost ljudsko šolo obiskati zmanjša na 6 let. S tem je olje ulil na ustavovrni ogenj.

Deputacija nemških Pemcev, grof Mannsfeld, Wolfrum in Scheykal, je izročila cesarju spomenico proti spomenici českih zastopnikov; cesar je deputacijo uljudno sprejel rekši, da se bode na njo ozir jemalo, kedar pride v obravnavo česka spomenica.

V Gradci je izišla nemška brošura dr. Karla Hugelmana, ki pod naslovom „pravica narodnosti v Avstriji“ razlaga, da se mora §. 19 naše avstrijske ustave v življenje spraviti za vse narodnosti. Kadar se o narodnih terjatvah govori, kaže se pri nas, kako svobodomiselnost je ustava v §. 19. Ali kadar hočejo v Avstriji narodnosti konsekvence iz tega paragrafa za sebe potezati, odgovarja se jim: to ne gre, to je nemogoče! Tako stanje je pa bolj nevarno nego naravnostno odrekanje narodnih pravic, ker izpodkopava zaupanje v svetost postave, gloda na pravem čutu ljudstva, gloda s tem na korenu države. Nobena določba ustave ne more več nesreče za državo imeti, kakor taka, ki (če prav le v jednom delu) mej ljudstvom vero širi, da je ustava le košček potrpežljivega papirja. — Torej zopet enkrat čujemo tu glas poštenega Nemca. (Dr. Hugelmann se je šolal na goriškem gimnaziju in je bil eden najodličnejših dijakov na tem zavodu.)

Domače stvari.

„Soča“ se je to pot za en dan zakesnila, ker so si naši stavci privoščili na pustni torek nekoliko zabave in dosledno na pepelnico nekoliko počitka.

Cesarski dar. Kakor se nam poroča, podaril je presv. cesar 500 gold. podpornemu odboru za stradajoče goriške deželane.

Znamenita podpora. Kakor smo slišali, pri-gospodarila je v preteklem letu tukajšnja hramilnica „Monte di Pietà“, za uboge obilnih 6000 gl., katere namerava v. č. skrbništvo obrniti v korist revnim deželanom. Dotični zneski se razpošljejo gospodom dekanom, kakor je bila do zdaj vselej navada, da jih razdelé po svojem spoznanju. Tudi lepa podpora!

Pastirski list prevz. knezo-nadškofa goriškega, priobčen o nastopu postnega časa, je zgolj verskopodučnega zadržaja in govori o poklicu ali preizvolitvi (predestinaciji) k nebeškemu veselju po evang. besedah: „Veliko jih je poklicanih, pa malo izvoljenih.“ — Polajšanja posta so enaka, kakor lani.

Pustna kronika goriška bi nam tudi letos lahko napolnila obilen predalček — pa je škoda za prostor. Plesalo in norelo je mlado in staro kakor po navadi. Revščina, katere je tudi v mestu v izobilju, ječala je v mrzlih podstresjih in vlažnih pritličjih, — v krcmah in na javnih in privatnih plesiščih je ni bilo videti. Samo medla korsa na pustni torek je kazala, da upliva splošna mizerija tudi na sicer premožno gospodo: pet ali šest spodobnih kočij, dva voza našemljenih godcev in še par družih s pijanimi

šemami so drdrali po Travniku in gosposki ulici gor in dolj mej gujetečo se množico; vse to se je metalo z neko barvano graščico in kedor je hotel prav nobel biti, tudi s povitimi papirkami, v katerih je bilo pa več kamenja nego sladčic — to je bila naša pustna korsa. Na pepelnico so pokopavali Kurenta na treh javnih plesih; dotična vabila so se glasila: Na arnike!

Reklama za avstr. Nizzo. Nekdo je poročal pred dobrim tednom (dunajski „Neue Fr. Presse“ in tržaški tetki, da se je silna zima v Gorici že umaknila cvetni pomladi. Razglasil je, da imamo na solncu 25—27° Cels. toplote, da je na južni strani kostanjeviškega holmca vse polno vijolic („in Hülle und Fülle“) in da se tudi v Krojni nahajajo različne cvetlice. To se pravi pač reklamo „švindlat“ za „avstrijsko Nizzo“ najbrže z namenom, da se privabijo po pomladi hrepeneči velikomeščani v prazna stanovanja, katerih je žalibog tukaj v izobilju. Toplo je bilo res nekatere dni o poludne, a ponoči je zopet izmrzavalo do pepelnice, ko je nastopilo južno vreme. V Krojni smo videli nekoliko trolebentic in zvončkov — a vijolice nobene. Mogoče, da so na južni strani Kostanjevice v kakem — rastlinjaku, na prostem gotovo ne. Pri vsem tem pa smo preverjeni, da je zdaj v Gorici milejša temperatura, kakor na Dunaji in da je tu prijetnejše bivati, nego v drugih krajih proti severu.

Kmetijsko predavanje. Po naročilu c. k. kmet. društva bo imel gosp. pristav dež. kmet. šole France Žepič v Kojskem dne 15., v Kanalu dne 22. tek. meseca, vsakrat ob 3. urah popoldne javni poduk o trtni uši (filokseri) z dokazi. Priporočamo obilno deležitev!

Iz Rodika na Krasu so nam piše 9. t. m.: Tukaj imamo prav dobrega in marljivega kovača; vsakdo je z njegovim delom zadovoljen. A dasi ima vedno z ognjem opraviti, vendar ni znal obvarovati svojega srca najnuvarnejšega vseh ognjev — ljubezni in to mu je bilo v nesrečo. Necega dne se poda v kremo in potrosi tam v družbi z nekaterimi tovariši nekda nad 40 gl. Potem se vrne v vas, kder najde pri izvoljeni svojega srca mladega vdovca, necega „Caneta Klimpetovega“, ki mu je hotel ljubico prevzeti. Strašno razkačen gre domov, preobleče se ves v črno, poslovi od domačih in sosedov in vrne se samokresom in nabrušenim nožem proti lihi nezvestega dekleta. Toda njegovo obnašanje je vzbudilo v nekaterih tovarših opravičen sum, da roji kaj nevarnega v možjanih vročekrvnega mladca. Naglo se podajo za njim, ga dohitijo in ustavijo ter mu nikakor ne pustijo naprej. On pa popade svoj nož in si ga zabode globoko v trebuh; na to si hoče še vrat prerezati, a nek srčni mladenec priskoči ter ga zagrabi naglo za roko, otevi mu življenje.

Vsled nevarne rane v trebuhu začne omahavati; tovariši ga vzdignejo na gnojni koš in pripeljejo domov, kder stavi zdaj svojo nado, odkar se mu je povrnila popolna zavest, v zdravniško pomoč.

Sumi se po njegovih besedah, da je hotel v svoje razdraženosti — katero je zanetila preobilo užita pijača — usmrtiti „Caneta Klimpetovega“ svoje dozdnevno nezvesto dekle in slednjič samega sebe. Tu vidite, kakov sad rodi zapravljivost in nezmernost v pijačih!

Rodiški rodoljub.

Vodstvo ljudske šole v Komnu nas je naprosilo, naj objavimo to-le: „Pri „Besedi“, napravljenej 2. Feb. t. l. v enej šolskih dvoran v Komnu, ostalo je 10 for. čistega dohodka, s katerim se nakupi ubogim učencem tuk. trirazrednice najpotrebnejših šolskih reči.

V ta namen zložila je tudi tuk. p. n. gospoda posebno neko vsoto, kar je pa bilo že naznanjeno.“

Napaden je bil minoli pondeljek ob 7 uri zvečer Fajfarjev hlapec mej Plavami in Dolgo njivo pri Poklonarju, vračajoč se z vozom v Gorico od treh neznanih dolgoprstnežev. Naš Miha pa, ki je svoja slovenska prsa korajžno turškim puškam „držal“, zagrabi za „fovc“ ter mahne enega napadnika; pravi, da ga je ranil, ker je zlobnež vpil po pomoči tovaršev.

Miha pa je udaril po kovu ter tako rešil si možnjo in življenje. Žandarji pa so še isto noč šli iskat predrzneže, a da bi jih bili našli, nam ni znano.

Vdrla se je prst nad novo cesto v Dolgi njiivi tako, da je bila v četrtek cesta zasuta ter prevažanje našim hribovcem jako težavno. Tam bi se morala škarpa napraviti, kajti ondoto cesto prehojeva vsak dan mnogo naših hribovskih voznikov.

Humar ali Kumar? Bral sem „Oglas“ v zadnjem „Sočinem“ listu podpisan od Jož. Kumar-ja, in to mi daje povod, da stavim prašanje: Ktera pisava je pravilna: Humar ali Kumar?

Nekteri pišejo Humar, drugi Kumar, tretji Cumar, četerti Kummer, peti Gumer itd. vsak po svoji navadi. Komu naj damo prav? — Nadejam se, da nikogar ne žalim, če tukaj svoje mnenje izrazim in uterdim.

Po moji sodbi je pravilna pisava Humar.

Razlogi te sodbe so nasledni: 1.) Domovina tega priimka je na Slovenskem; morda je na Banjskih višavah njegova zibelka tekla. Banjšice sv. Duha, sv. Lovrenca (duhovnija Bate) in gorenje Banjšice (Verhavé v duhovniji Kal, kjer se hrib Hum visoko vzdiguje.) imajo prav veliko število družin s priimkom Humar in tudi en par vasi, kojim pravijo „pri Humarjih“. Na Banjsicah sv. Duha je v starašinstvu pet Humarjev med 12 starešini, skoraj ista je razmera med družinami cele občine. In po vseh Banjsicah izgovarjajo Humar, pri Humarjih; a nikdo in iz nikogar ust neje še slišal reči niti Kumar, niti Cumar, niti Kummer, niti Gumer, razun če je videl tako napačno pisano ali tiskano.

Z Banjskih višav se je zanesel priimek Humar v Gorico, Senpas, Berda, in se zanaša s porokami v še druge kraje. Prav bi bilo, da bi vsem takim družinam rekali „pri Humarjih“, kakor v prvotni domovini. Prvotna ljudska izreka naj se spoštuje! Na Banjsicah se izgovarja glasek „H“, samo kjer ima pravico, nikdar ne namesti „K“ ali namesti „G“ ali namesti „F“ (kebru se ne pravi heber, gori se ne pravi hora, fajmostru se ne pravi hajmostru, fumarju se ne pravi humar). Toraj ima glasek „H“ tudi v prilinku Humar svojo pravico, drugače bi se ne slišal.

2.) Poglejmo pomen besede Humar! Ta beseda je zložena iz besede „Hum“ in končnice „ar“. Beseda „Hum“ je slovenskim hribovcem sploh znana, rabi se kakor lastno ime za nekatere hribe. Končnica „ar“, ako je brez naglasa in krajevnim imenom pridjana, izrazuje prebivalca na istih krajih. Toraj pomeni Humar prebivalca na Humu. Po tem načinu je narejenih veliko priimkov in hišnih pridevkov, n. pr.: Hribar (prebiv. na hribu), Dolinar (prebiv. v Dolini), Lazar (prebiv. na laz), Gruntar (prebiv. na gruntu), Mlakar (prebiv. na mlaki), Močilar (prebiv. na močilu), Lužar (prebiv. na luži), Travnikar (preb. na travniku), Mostar (preb. na mostu), Vodičar (preb. na vodících), Otokar (preb. na otoku), Molinar (preb. na melini), Opokar (preb. na opoki), Krejdar (preb. na krejdi), Potokar (preb. kraj potoka), Logar (preb. v logu), itd. — Toraj je „Humar“ popolnoma pravilna pisava, kakor „Hribar“.

Od kod prihaja pa „Kumar“? Nekteri menijo, da iz hervaške besede „kum“ (boter); toda končnica „ar“ se tej besedi ne prilaga in ji ne dá nobenega pomena. Drugi terdijo, da prihaja iz besede „komar“, češ da tudi marsikteri Kumar rad pika; a tudi ta izpeljava je bosa, ker priimek Kumar ali Humar nima žela (čem reči naglasa) na končnici kakor „komar“. Na Banjsicah imamo tudi hišen pridevek „pri Komarju“; a ta se drugače glasi, nego „pri Humarju“. Zopet drugi hočejo, da prihaja „Kumar“ iz nemške besede „Kummer“, kakor češ, da so Kumarji nositelji britkosti in žalosti ter vsled tega „kumeri“; a jaz jih neznam mnogo med Humarji, ki nobene teh lastnosti nimajo. Pa čemu bi za slovenski priimek na Nemškem domovino iskali? Povejmo si resnico! Pisava „Kumar“ je nastala iz laške pisave „Cumar“, ta pa je bila vpeljana po duhovskih in svetnih uradnikih laško izsolanih, ki so pri vseh priimkih namesti „H“ le „C“ pisali, n. pr. Cribar (Hribar), Ghebat (Hebat), Crast (Hrast), Cualica (Hvalica), itd.

Prašam zdaj: Ali je napaka laških uradnikov vredna, da jo obderžimo proti svojemu boljšemu spoznanju? Ali bi bila napaka pri zgoraj navedenih priimkih že odpravljena, če bi povsod laški „C“ v slovenski „K“ spremenili? — Ne, ne! Napake treba popraviti in popolnoma popraviti. Pri zgoraj navedenih priimkih treba laški „C“ v slovenski „H“ spremeniti; in kakor se zdaj sploh piše: Hribar, Hebat, Hrast, Hvalica (ta lep priimek!) — tako naj se piše le Humar!

Najnovejše vesti.

Dunaj 13. februarja. Včeraj je bilo dvakrat ministersko posvetovanje, v drugič je trajalo do polnoči. Situacija je jako silno napeta. Odločitev mora priti še danes ali vsaj jutri.

„Slov. Nar.“

Vpitje „Italie irredente“ je avstrijsko vlado napotilo v južnem Tirolu mejo zavarovati in več vojska tja poslati, zlasti ker se je slišalo, da hoté italijanski „irredentovci“ Trient iznenada zasesti.

Dunajska borza.

	13. feb.
Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gl. 65 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	71 „ 35 „
Zlata renta	84 „ 40 „
1860 drž. posojilo	130 „ — „
Aokije narodne banke	841 „ — „
Kreditne akcije	801 „ 50 „
London	116 „ 90 „
Srebro	— „ — „
Napol.	9 „ 35 „
C. kr. cekini	5 „ 51 „
Državne marke	87 „ 65 „

JERNEJ HAFNER

mesar v Ajdovščini

ponuja svojo pomoč vsem onim, kateri imajo bolno govedo.

Anton Gregorič

„Via Ascoli“ (v Getu) števil. 18 od znotraj — v Gorici

sprejema vsako mizaro in tapetirsko delo ter garantuje, da bo dobro in trajno izvršeno.

Priporoča ob enem svojo bogato zalogo hišne oprave (mobilij) tapetirskega blaga in srecal po prav spodobnih cenah.

M. Poberaj

krojač, rodem Slovenec,

je odprl svojo delavnico v Gorici na Travniku števil. 276 I. nadstropje. V svoji zalogi ima blago za raznovrstne obleke po prav primernih cenah in garantira kolikor za blago toliko za delo. Gorko se priporoča slavnemu občinstvu.

JAKO VAŽNO

vsakteremu za oči.

Prava dr. White-jeva voda za oči od Traugott Ehrhardt-a v Grossbreitenbach-u v Turingiji (Thüringen) slovi uže od leta 1822 po celem svetu.

Dobiva se steklenica po 1 gl. v Trstu v lekarni „Carlo Zanetti“ Via nuova 27 in v Gorici tudi v Zanetti-jevi lekarni na Travniku.

Odlomki iz pisem: Gospodu Tr. Ehrhardt-u. Vaša prava dr. White-jeva očesna voda je djobrta mnogim ljudem; kder nista mogla 2 zdravnika v 2 mesecih pomagati, pomagala je Vaša voda v 8 dneh. Carbye 4/2 78. J. P. Witthoft.

Novije sodbe zdrav. veljakov o Franc - Jožefovem grenkem studencu FRANZ JOSEF BITTERQUELLE

najuspešnejši grenki vodi:

Prof. dr. pl. Bamberger, Dunaj. Je ena najmočnejših grenkih vod, ki ne prouzroči nobenih zlih nasledkov, tudi če se daje časa rabl. Dunaj, 1877.

Prof. dr. C. pl. Braun-Fernwald, Dunaj. Prav mnogokrat sem se uže prepričal o znanim naglem in zanesljivem učinku te grenke vode; zato priporočam najtopleje to vodo bolnim gospem. Dunaj 1879.

Prof. dr. Meynert, Dunaj. To vodo rabljo prav mnogi radi, kajti uže z majhnimi dozami se doseže rahli učinek, in pri začetih boleznih v slučajih psych. klinike ovajša pogostoma uzrok bolezni. Dunaj 1879.

Ravnatelj c. k. bolnice dr. Lorinser, Dunaj. Wieden. Ta voda je postala znamenita po svoji prijetni lastnosti, da tudi prav zmerno zaužita brez nadležnih stranskih učinkov zanesljivo pomaga. Dunaj 1877.

C. kr. bolnica Rudolfstiftung, Dunaj. Letno poročilo 1878. Mož z organsko napako na srcu je pil skopi en mesec vsako jutro pol kozarca, voda je vedno enako rahlo učijala in njemu je bilo prav dobro.

C. kr. občna bolnica, Dunaj. V. zdrav. odd. sche-ja. Pri želodčnem in črevesnem kataru, habit zaprtju, brezčestnosti, krvnem zgoščanju, hemoridih, jeternih boleznih in ženskih boleznih so se dosegli izvršni uspehi. 1878.

Dobiva se v Gorici v lekarnici C. ZANETTI, pa tudi v vseh lekarnicah in zalogah mineralnih vod. — Razkazi itd. zastoj po razpošiljalnem vodstvu v Budapešti

Nobena sleparija! Pri ces. kr. zastavljavnici na Dunaji rešene ŽEPNE URE

po nezaslišano nizkih izjemnih cenah namreč 70 odstotkov pod kupno ceno

Razne zaloge žepnih ur, ki so bile za prodaj semkaj poslane iz najznamenitejših švicarskih tovarnen, so bile položene v c. k. zastavljavnico, der so zapadle ter so po dražbenem potu po 1. zastoj prišle v naše roke.

Zato smo v položaji, da lahko prodamo prave zlate, sreberne in nikelnove ure, najboljše švicarske izdelke, vse proti 5letni garanciji, da le naš denar nazaj dobimo, 70 percentov pod navadno tovarniško ceno, tako da so ure skoro zastoj.

Vaški Slovci, ubogi ali bogat, potrebuje ure, hatera je mnogokrat najzvestejša prijateljica in spremljevalka skozi celo življenje. Zdej pa se ponuja ugodna prilika, ki se morda nikdar več ne povra, omisliti si skoro za nič solidno, fino, garantirano, do minute natančno uro; kajti naše tovarniško osebje pregleda vse ure še enkrat. Na vsaki uri je švicarsko tovarniško znamenje.

Garancija je tako zanesljiva, da se s tem javno zavezujemo, povrniti vsakemu naročniku nemudoma in brez vsake ovire njegov denar.

Kdor hoče imeti izvrstno, neverjetno ceno, za 5 let garantirano žepno uro skoro zastoj, naj pošlje nemudoma naročbo, saj vendar vsakdo lah o razume, da se ure atraino hitro razprodajo.

Razkaz žepnih ur:

Žepna cilindrica iz težkega srebro-nikelja, prav fina, na sekunde pregledana, gravirana, gullochirana, z 8 rubini, plitvim steklom, emailiranim kazalom in posebnim pokrovom, a prav fino zlato fago-verižico; poprej je stala 12 gl., zdej samo gl. 5.50. — Ista prav fino v ognju pozlačena, krasna, kakor vsaka zlata gl. 6.50.

Žepna ankorea iz težkega srebro-nikelja, prav fina na minuto pregledana, gravirana, gullochirana, z 15 rubini, plitvim steklom, emailiranim kazalom in sekundnim kazalcem, z jako fino verižico iz talni-zlata, poprej 20 gl., zdej samo 7 glid. — Ena najboljših in izvrstnih ur. — Ista težko v ognju pozlačena, krasno izdelana, popoln. zlati enaka samo gl. 8.50.

Remontoir-ura iz najfinjšega double-zlata, se navija pri riniči brez ključa, ohrani pod garancijo vedno zlato barvo, izvrsno na minuto vredjena, z dvojnim pokrovom, okinanim email. kazalom in privileg. kolešjem, odlikovana kapitalna ura s talni verižico, poprej 24 gl., zdej samo gl. 8.50. — Teh ur je malo.

Sreberna remontoir-ura iz pravega 13 lot. srebra, od c. k. punc. urada preskušena, se navija brez ključa, s protizaporom in kazalno napravo, najfinjša s privilegijem, nadrobno pregledana, s plitvim steklom, email. kazalom in sekundnim kazalcem, znotraj s kristalnim pokrovom in nikolinim kolešjem, za vsacega prezorno najboljša, najcenejša in elegantnejša ura na svetu; poprejinja cena 30 gl., zdej samih 14 glid.

Sreberna ankorea iz pravega, od c. k. punc. urada preskušena 13 lot. srebra s 15 rubini prav fino na sekunde pregledana, s plitvim steklom, email. kazalom in sekundnim kazalcem, zraven tega po novem elektro-galvanicnem načinu pozlačena, da je noben zlatar na svetu ne razloči od prave zlate ure, katero so navadno kupi za tako dragi denar; poprej je stala brez pozlačanja 24 gl., zdej z pozlačenjem vred samo gl. 12.50.

Sreberna cilindrica iz pravega 13 lot. zlata, od c. k. punc. urada preskušena, z 8 rubini, natančno na minute pregledana, po novem elektro-galvanicnem načinu pozlačena, — tako da se ure to baže ne razločujejo od pravih zlatih, poprej 15 gl. zdej samo gl. 6.50.

Ura za gospe iz pravega 14 karatnega zlata, preskušena od c. k. punc. urada, neizmerno fina, elegantna ura z najfinjšo beneško zlato okolovratno fason-verižico in najfinjšo žametasto skatljico, poprej 30 gl. zdej samo gl. 19.50. Še nikdar kaj takega.

Prava 14 karat. zlata remontoir-ura 40, 50 gl. najfinje Savonette-ure, katero so stale nekaj po 100 gl.

NASLOV:

Uhren-Ausverkauf von A. Fraiss, Rothenthurmstrasse 9, parterre, gegenüber dem erzbischöfl. Palais. Wien.

!! Skoraj zastoj !!

Zavoljo nedavno na nič prišle velike FABRIKE ZA BRITANIJA-SREBRU, oddaje se sledočih 42 KOMADOV, izredno dobrih ređij od BRITANIJA-SREBRA samo za glid. 6.75, kot jedva četrti del troškov izdelovanja, tedaj skoraj zastoj, in sicer:

- 6 kom. vrlo dobrih namiznih nožev, z ročnikom od britanija-srebra, a pravo angleiskimi srebrno-jeklenimi ostrinami.
- 6 kom. jako snih vilic, britanija-srebro, iz jednega kosa.
- 6 kom. teških žlic za jedi od britanija-srebra.
- 6 kom. žlic za kavo od britanija-srebra, najboljše kvalitete
- 1 masivni zajemalec za mleko od brit.-srebra.
- 1 teški zajemalec za juho od britan.-srebra.
- 6 podstavkov za nože od britanija-srebra.
- 6 kom. Viktorija-podstavkov, fino cizeliran
- 2 krasna nam. svečnika od britanija-srebra.
- 1 salonski namizni zvonček od britanija-srebra srebrnega glasu.
- 1 precejvalnik za čaj od britanija-srebra, z ročkom ali vesalom.

42 kom. Vseh teh 42 ređij je izdelano iz najfinjšega britanija-srebra, ki je na celem svetu jedina kovina, katera ostane vedno bela, in se od pravega srebra tudi po 20letnem rabljenju ne more razločiti, ZA KAR SE GARANTUJE.

Naslov in jedini kraj za naročila v c. k. avstro-ogerskih provincah: General-Depot der I. engl. Britannia-Silber-Fabrik: Blau & Kann, Wien, I. Elisabethstrasse 6.

Polijša se proti poštnemu povzetju. — Poština za vseh 42 komadov znaša 36 kr. v vse kraje Avstro-Ogorske.

Št. 33/E

Oznanilo.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà) ustanovljene po grofu Thurnu v Gorici naznanja, da bode dne 8. marcija 1880 začela javna dražba (kant) nerešenih zastav IV. četert leta 1878 t. j. tiste, ki so bile zastavljene meseca oktobra, novembra in decembra 1878.

Ravnatelj: Lovisoni.

Srebrarnica ustanovljena leta 1834.

Srebrarnica ustanovljena leta 1834.

Teodor Slabanja

srebrar v Gorici, ulice Morelli št. 418.,

priporoča vis. častiti duhovščini cerkveno orodje najnovejše oblike, ki je ima že napravljeno ali je hoče napraviti, kakor se bo želelo, namreč: monštrance, kustodije, kelihe, ciborije, svetilnice, svečnike altarne, tabernakeljske in štačionske, kadilnice s kadilnimi čolnici, altarne in banderne križe, kanonske table, relikvijarije, kotličce za blagoslovljeno vodo, kropilnike, posode za sv. olje, deržala za sveče itd. tudi se pri njem staro in videzno nerablivo cerkveno orodje lahko zamenja ali v ognju posrebrji, pozlati, izčisti in popravi; zavezuje se tudi, da bo vse po poslanih narisih, kakor se mu blagovoli naročiti, v kar naj bolj mogoče kratkem času in po nizki ceni izgotovil.

Zanimivo oznanilo.

Razprodaja traja samo nekoliko dni.

Cene za 50% znižane.

Noben potujoči barantač nam ne more konkurencije delati se spodej omenjenim blagom.

V štacuni, kder so poprej bratje Sandri prodajali razno obuvalo v Gorici na Travniku blizo škofije, je velika zaloga srecal, krasnih slik, malanih z oljnato barvo, oleografij predstavljajočih podobe iz narave, svetnike, osebnosti razne barve.

Kdor si želi kaj omisliti, je uljudno vabljen, da pride obiskat lepo zalogo, da se prepriča o resnici.

Sadna drevesca

z najfinjšimi cepiči požlahnena jabelka, hruške, črešnje, višnje, breskve, orehi, ribez itd., kakor tudi gozdna drevesca so po prav nizki ceni na prodaj na deželni kmetijski šoli v Gorici.

Visokodebelnata drevesca po 30 kr., nizkodebelnata po 20 kr., gozdna drevesca po 5 kr., ribez po 2 kr.

Prav tako je na prodaj več tisoč sajenic špargeljevih, 100 kosov po 80 soldov!

Naročila toliko pismena, kolikor osebna sprejema do konec februarija:

Vodstvo slovenskega oddelka deželne kmetijske šole v Gorici.